

OPERATYVINĖS VEIKLOS SPECIALISTŲ RENGIMO ASPEKTAI VIEŠOJO SAUGUMO FAKULTETE

Vladimiras Andrejevas

Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto Valstybės sienos apsaugos katedra
V. Putvinskio g. 70, LT-44211 Kaunas
Telefonas (8-37) 303666
Elektroninis paštas: vladimiras@mruni.eu

Pagrindinės sąvokos: absolventai, pasienio tarnyba, operatyviniai padaliniai, operatyvinės veiklos dalykas, įsidarbinimas,

Keywords: graduates, border service, operative units, operative activity subject, employment.

SANTRAUKA

Didėjantis nusikalstamumas, nusikaltelių išradingumas ir žiaurumas verčia susimastyti kaip parengti tokį pareigūną, kuris galėtų, baigus mokymo įstaigą, integruotis į praktinį darbą ir sėkmingai dirbti gindamas valstybės bei žmonių interesus.

Straipsnyje siekiama ištirti pareigūnų, atliekančių operatyvinės veiklos funkcijas, rengimo problemas ir galimybes.

Straipsnio tikslas – įrodyti operatyvinės veiklos dalyko reikalingumą ir parodyti, kad nemažai Teisės ir valstybės sienos apsaugos studijų programos absolventų darbinasi padaliniuose, atliekančiuose operatyvinę veiklą.

Mokslinio tyrimo tikslas - operatyvinės veiklos studijų dalyko dėstymo problematika ir jos įtaka formuojant būsimų pareigūnų požiūrį į darbą padaliniuose, vykdančiuose operatyvinę veiklą.

Tyrimo objektas - pateikti operatyvinės veiklos studijų dalyko dėstymo metodiką bei parengti išvadas ir pasiūlymus šiuo klausimu.

Tyrimo metodas - buvusių studentų, kurie šiuo metu dirba padaliniuose, vykdančiuose operatyvinę veiklą, anketavimas.

IVADAS

Teisės ir valstybės sienos apsaugos studijų programa – tai integruotas, atitinkamai akcentuojantis fundamentaliuosius bei taikomojo pobūdžio specialiuosius mokslus, nuoseklias edukacinės veiklos planas. Pagrindinis programos tikslas – rengti kvalifikuotus teisės bakalaurus,

kurie vykdydami VSAT pareigūnų funkcijas sugebėtų įgyvendinti ES ir Šengeno teisinės bazės normas bei jas atitinkančius veiklos metodus, remtūsi naujausiomis mokslinėmis, teisinėmis žiniomis, užsienio valstybių bei mūsų šalies sukaupta istorine ir pozityviaja profesine patirtimi, pajėgtų suvokti ir taikyti mokslo naujoves profesinėje veikloje, tobulinant VSAT struktūrinių padalinių valdymą ir organizuojant pasieniečių darbą. Teisės ir valstybės sienos apsaugos studijų programai jau septyneri metai. Tai nėra daug, tačiau programa pasiteisino. Glaudūs bendradarbiavimo ryšiai su VSAT operatyviniais padaliniais, didėjanti specialistų, galinčių dirbti minėtuose padaliniuose, paklausa ir kitos problemos privertė išanalizuoti operatyvinės veiklos studijų dalyko dėstymo, rengiant minėtus specialistus, problematiką. Straipsnyje pristatoma šios programos istorija, dabartis, perspektyvos.

1. Istorijos faktai

Prieš nagrinėjant operatyvinės veiklos specialistų Valstybės sienos apsaugos tarnybai rengimo aspektus Viešojo saugumo fakultete, norėčiau pateikti Teisės ir valstybės sienos apsaugos studijų programos, bei pačios Valstybės sienos apsaugos katedros atsiradimo istorijos faktus.

Lietuvos teisės universiteto (dabar Mykolo Romerio universitetas) Kauno policijos fakultete (dabar Viešojo saugumo fakultetas) Senato nutarimu 2000 m. gruodį įsteigta Valstybės sienos apsaugos katedra. Katedros vedėju buvo paskirtas ilgametis, patyręs policijos pareigūnas Aleksandras Markevičius.

Iš pradžių katedros dėstytojų branduolį sudarė kitų fakulteto katedrų dėstytojai – policijos pareigūnai. 2001 m. gegužės 24 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu buvo įregistruota Teisės ir valstybės sienos apsaugos studijų programa (toliau programa). Prieš pradėdant įgyvendinti programą dėstytojams teko patiems susipažinti su pasieniečių darbu, surinkti informacijos, medžiagos ir pavyzdžius. 2001 m. birželio 19 d. VSAT Štabe Vilniuje tuometinis pasieniečių vadas Algimantas Songaila ir ilgametis LTU Kauno policijos fakulteto dekanas Antanas Butavičius pasirašė VSAT ir Lietuvos teisės universiteto Kauno policijos fakulteto bendradarbiavimo sutartį.

2001 m. rugsėjo 1 d. studijas pradėjo 30 dieninių ir 31 neakivaizdinių studijų studentas. Pradžią buvo gana sunki: daug klausimų, neaiškumų, naujų dalykų. Teko mokyti studentus bei mokytis patiems. Nuo pat pirmų dienų buvome palaikomi VSAT vadovybės. Dalį užsiėmimų studentams dėstė patyrę tarnybos pareigūnai: Antanas Dubikaitis, Rustamas Liubajevs, Janas

Baranovskis, Sigitas Ratkevičius. Šiuo metu dėsto Zenonas Žymančius, Pavelas Staškevičius, Artūras Čeida.

2002 m. rugsėjo 4 d. katedros vedėju buvo paskiriamas dr. Saulius Greičius. Tuo laiku katedroje jau buvo suformuotas geras, profesionalus dėstytojų kolektyvas: Viačeslav Čigrin, Danguolė Seniutienė, Rolandas Nagrockas ir šio straipsnio autorius Vladimiras Andrejevas 2004 m. lapkritį programa buvo vertinama tarptautinio audito ir gavo teigiamą įvertinimą.

2005 m. liepos 5 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu, programa buvo akredituota.

2005 m. birželį programą baigė pirmoji absolventų laida, o šiuo metu išleistos jau keturios absolventų laidos. Tarp absolventų, kurie programą baigė neakivaizdiniu būdu ir gavo teisės bakalauro diplomus, yra tokie pareigūnai kaip Operatyvinės veiklos valdybos (OVV) viršininko pavaduotojas Rimgaudas Pilka, Viešųjų ryšių skyriaus viršininkas Giedrius Mišutis, Varėnos rinktinės sienos apsaugos skyriaus viršininko pavaduotojas Andrius Beloručkinas, Lazdijų rinktinės Kybartų užkardos vadas Audrius Šantaras, Šiaulių rinktinės Joniškio užkardos vado pavaduotojas Stasys Kurtkus, nacionalinis deleguotas ekspertas Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie ES valstybių narių išorės sienų valdymo agentūroje (FRONTEX) Vytautas Lukas ir kt.

2007 m. spalio 10 d. M. Romerio universiteto Senato nutarimu buvo panaikinamas Kauno policijos fakultetas ir įsteigiamas Viešojo saugumo fakultetas. Fakulteto dekanu paskiriamas Valstybės sienos apsaugos katedros vedėjas doc. dr. Saulius Greičius.

2007 m. lapkritį rektoriaus įsakymu katedros vedėja paskirta lektorė Danguolė Seniutienė.

Nagrinėjant operatyvinės veiklos dalyko dėstymo istoriją, galima pažymėti, kad pagal teisės ir valstybės sienos apsaugos programos studijų planą, vienas iš dėstomų dalykų buvo numatytas operatyvinės veiklos dalykas. Ruošdamasis operatyvinės veiklos studijų dalyko dėstymui, valstybės sienos apsaugos katedros lektorius parengė dalyko programą ir ją suderino su VSAT prie LR VRM Operatyvinės veiklos valdyba. Po suderinimo programą buvo patvirtinta fakulteto tarybos nutarimu.

Pirmajame studijų plano variante buvo numatyta operatyvinę veiklą dėstyti 3 kurse 6 semestre ir po operatyvinės stažuotės rinktinių OVS bei atostogų 4 kurse 7 semestre pratęsti. Pagal studijų planą dalykui buvo skiriami 6 kreditai ir numatytas egzaminas.

2003/2004 mokslo metais vasario mėnesį 6 semestre pirmą kartą buvo pradėtas operatyvinės veiklos studijų dalyko dėstymas. Bet tokia padėtis, kai nebaigus dėstomo dalyko,

studentai vyksta į operatyvinę stažuotę, po to atostogauja ir 7 semestru tęsia dalyko nagrinėjimą, netenkino nei praktinių darbuotojų, nei studentų, nei dėstytojų, todėl 2004 m. studijų planas pakoreguojamas ir jau 2004/2005 mokslo metais naujam 3 kursui operatyvinės veiklos studijų dalykas pradėtas dėstyti 5 semestru nuo rugsėjo mėnesio t. y. nuo mokslo metų pradžios. Dalyko paskaitoms, seminarams, pratyboms bei savarankiškam darbui buvo numatyta pakankamai valandų. Dalykas dėstomas 5 bei 6 semestruose, po to studentai laiko egzaminą ir pasibaigus sesijai vyksta į operatyvinę stažuotę. Pataisyta operatyvinės veiklos programa kokybiškiau atitiko studijų procesą.

2. Dabarties aktualijos

Kiekvienais metais pavasarį gauname vidaus reikalų ministro įsakymą, kuriame būna nurodytas būsimų studentų skaičius, taip pat ir Teisės ir valstybės sienos apsaugos studijų programos. Jau keletą metų į dienas ir neakivaizdines studijas yra priimama po 25 studentus, o į neakivaizdinių studijų antrąjį kursą 10 studentų, dirbančių VSAT padaliniuose, sėkmingai baigusių Pasieniečių mokyklą.

Įstoję į šią programą studentai mokosi 4 metus ir gauna teisės bakalauro diplomą. Jiems yra dėstomi bendrieji ir specialieji dalykai, nemažai valandų skiriama tokiems dalykams kaip, sienos apsaugos teisinis reguliavimas, profesinė taktika, šaudyba, karinis rengimas, sienos apsaugos taktika, operatyvinė veikla, valdymo taktika ir kt. Dieninių studijų studentai, po kiekvieno kurso atlieka praktiką, kuri trunka nuo 4 iki 6 savaičių. Praktika apima tarnybą „žalioje juostoje“, pasienio kontrolės punkte (PKP), rinktinės Operatyvinės veiklos skyriuje, užkardoje.

Dieninių studijų studentams pratybos vedamos ir VSAT padaliniuose, pvz. „Autotransporto priemonių stabdymas ir vairuotojų bei keleivių dokumentų tikrinimas“ - Varėnos rinktinės Purvėnų ar Tribonių užkardos veikimo teritorijoje, „Operatyvinės veiklos metodai“ - Kauno apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto policijos komisariatuose.

Pratybų metu studentai dalyvauja konkrečiose operacijose: 2006 m. lapkritį studentų pagalba ir panaudojant operatyvinės veiklos metodus padėta atskleisti vagystę iš buto, 2007 m. spalį studentai padėjo sulaikyti kompiuterinės technikos ir vaizdo aparatūros plėšikų grupę ir už tai buvo apdovanoti Kauno m. VPK Santakos PK (dabar Kauno apskrities VPK Kauno m. Santakos PK) viršininko padėkos raštais, 2008 m. lapkritį Varėnos rinktinės Tribonių užkardos

veikimo teritorijoje pratybų metų studentai patys padėjo išaiškinti du kelių eismo taisyklių pažeidėjus.

Ateityje planuojama tokias pratybas rengti kartu su rinktinių Operatyvinės veiklos skyriais.

Dieninių studijų studentai vyksta į pažintines išvykas: pirmojo kurso studentai apsilanko Lazdijų rinktinės Kybartų ir Lieponų užkardose, Pagėgių rinktinės Kudirkos Naumiesčio užkardoje, Pakrančių apsaugos rinktinės Uosto ir Neringos užkardose; antrojo kurso studentai apsilanko Vilniaus rinktinės Lavoriškių užkardos Lavoriškių PKP, Kenos užkardoje, Vilniaus ir Kauno oro uosto užkardose, Kinologijos centre Mickūnuose; trečio kurso studentai apsilanko Užsieniečių registracijos centre (URC), Kauno apskrities VPK areštinėje, Kauno tardymo izoliatoriuje ir Kauno nepilnamečių pataisos namuose.

Organizuojant visas minėtas pažintines išvykas daug padeda VSAT įvairių lygių vadovai: Vilniaus rinktinės vadas Vytautas Ižganaitis, Pasieniečių mokyklos Kinologijos veiklos valdybos viršininkas Žydrūnas Karčiauskas, VSAT Štabo Veiklos organizavimo valdybos viršininko pavaduotojas Darius Semėnas, Kauno oro uosto užkardos vado pavaduotojas Saulius Titas, Pakrančių apsaugos rinktinės Nacionalinio jūros sienos apsaugos koordinavimo centro viršininkas Sigitas Duoba, Varėnos rinktinės sienos apsaugos skyriaus viršininko pavaduotojas Andrius Beloručkinas, Lazdijų rinktinės Kybartų užkardos vadas Audrius Šantaras, URC viršininkas Robertas Petraitis ir kt.. Tarnybos vado pavaduotojas Sigitas Virketis, OVV viršininkas Antanas Montvydas, jo pavaduotojas Rimgaudas Pilka, Darius ir Donatas Škarnuliai ir kiti teikia konkrečią pagalbą dėstant įvairias disciplinas, tarp jų - ir operatyvinę veiklą.

Valstybės sienos apsaugos katedra kartu su VSAT pareigūnais organizuoja specialistų kvalifikacijos tobulinimo kursus. Organizuoti kursai tokiomis temomis kaip: „Teisės pažeidimų, susijusių su korupcija, tyrimas“, „Valdymas ir vadyba VSAT“, „Operatyvinės veiklos panaudojimo galimybės VSAT“, „Neteisėtų narkotinių medžiagų gabenimo per valstybės sieną bei nusikaltimų, susijusių su nelegalia narkotinių medžiagų apyvarta, operatyvinis tyrimas“, „Nelegalios migracijos ir neteisėto žmonių gabenimo per valstybės sieną užkardymas“, „Asmenų sulaikymo taktika“ ir kt.

3. Absolventai ir jų įdarbinimas

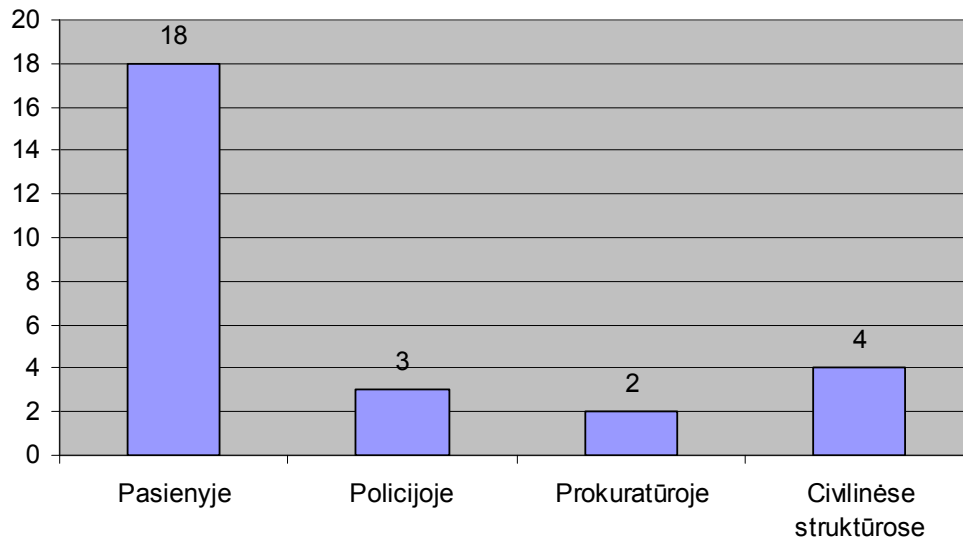
Teisės ir valstybės sienos apsaugos studijų programą baigė keturios laidos: 111 dieninių studijų studentų ir 114 neakivaizdinių studijų studentų.

Straipsnio autorius išanalizavo absolventų įsidarbinimo problemą. Iš anksto galima teigti, kad didžioji jų dalis įsidarbino vidaus reikalų sistemoje, tame tarpe ir valstybės sienos apsaugos tarnyboje. Dalis jų įsidarbino kitose statutinėse struktūrose. Nemažai jų dirba padaliniuose, vykdančiuose operatyvinę veiklą.

Buvusių absolventų darbo stažas tikrai trys metai, bet jų pasirengimą darbui vadovai vertina teigiamai.

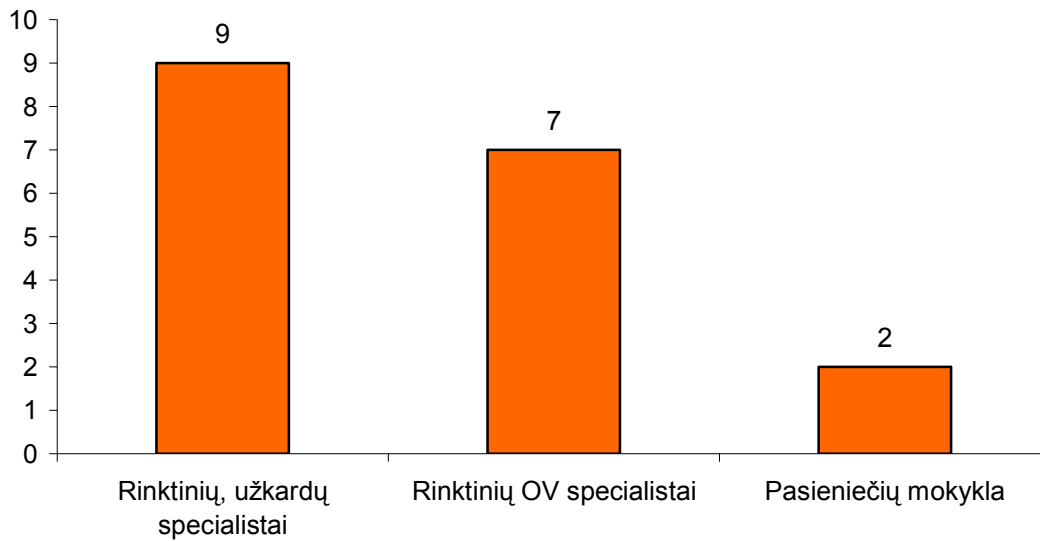
Toliau pateikiami absolventų įsidarbinimo skaičiai ir procentai pagal metus ir bendroje sumoje.

2005 m. Teisės ir valstybės sienos apsaugos studijų programą baigė 27 absolventai, iš kurių 18 įsidarbino pasienyje (66,66%), 3 – policijoje (vienas iš jų LKPB) (11,11%), 2 – prokuratūroje (7,41%) ir 4 - civilinėse struktūrose (14,82%).

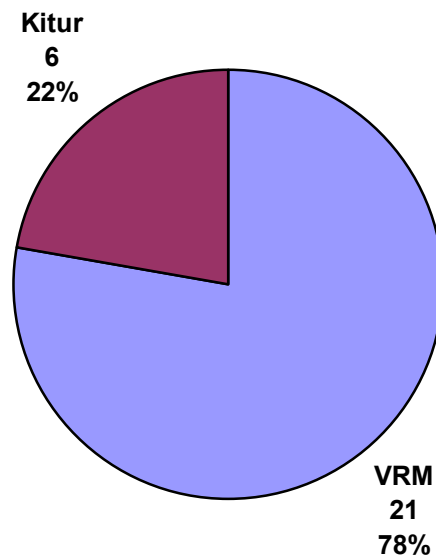

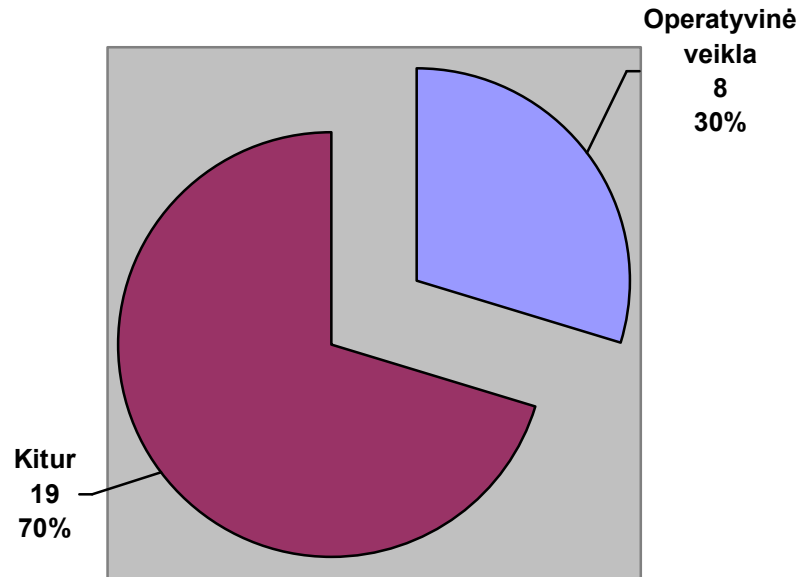
Įsidarbinusieji pasienyje pasiskirstė taip:

- Rinktinių, užkardų specialistai – 9
- Rinktinių OV specialistai – 7
- Pasieniečių mokykla – 2

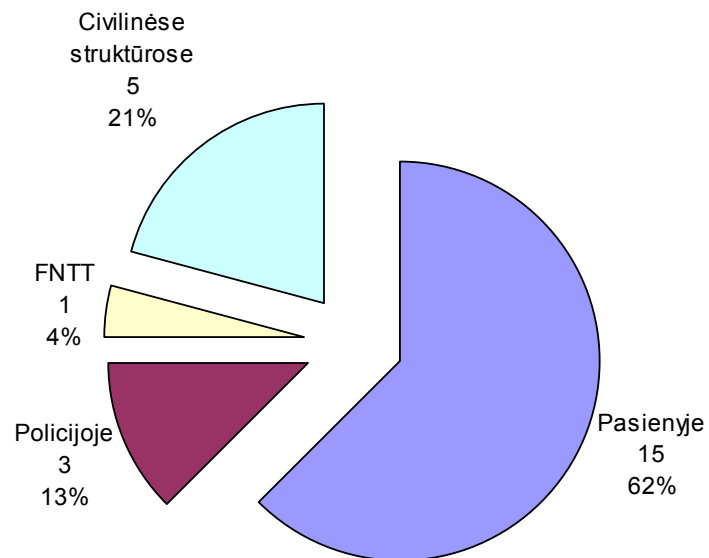

Kaip matome, vidaus reikalų sistemoje įsidarbino 21 absolventas. Tai sudaro 77,77%, iš jų padaliniuose, vykdančiuose operatyvinę veiklą, įsidarbino 8. Tai sudaro 29,62%.

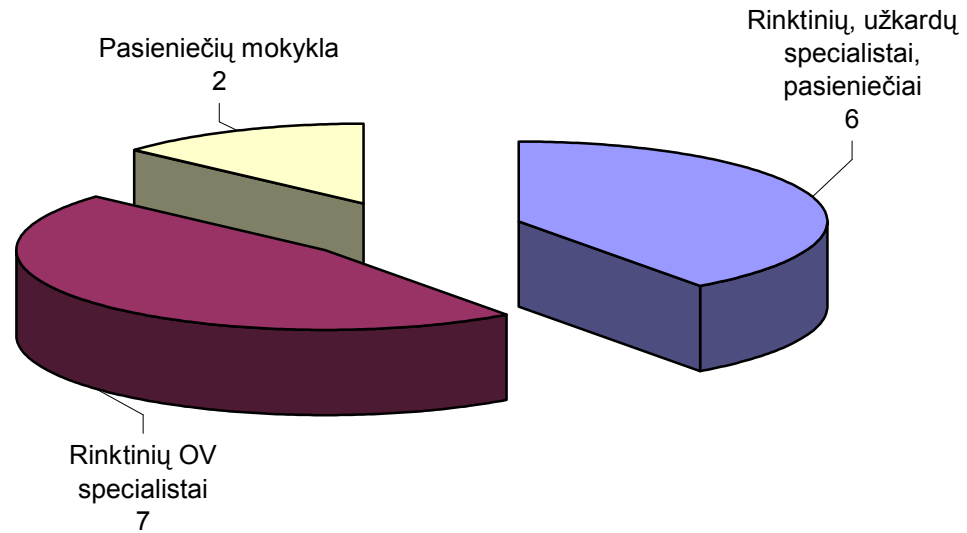
2006 m. baigė 24 absolventai, iš kurių 15 įsidarbino pasienyje (62,5%), 3 - policijoje (vienas iš jų kriminalinėje) (12,5%), 1 – FNTT (4,17%), 5 - civilinėse struktūrose (20,83%).

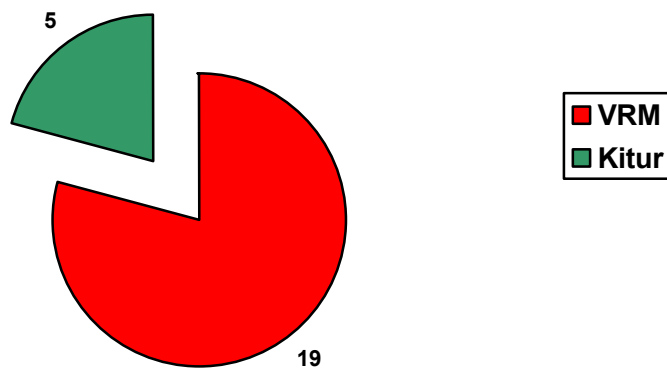
Įsidarbinusieji pasienyje pasiskirstė taip:

- Rinktinių, užkardų specialistai, pasieniečiai – 6
- Rinktinių OV specialistai – 7
- Pasieniečių mokykla – 2

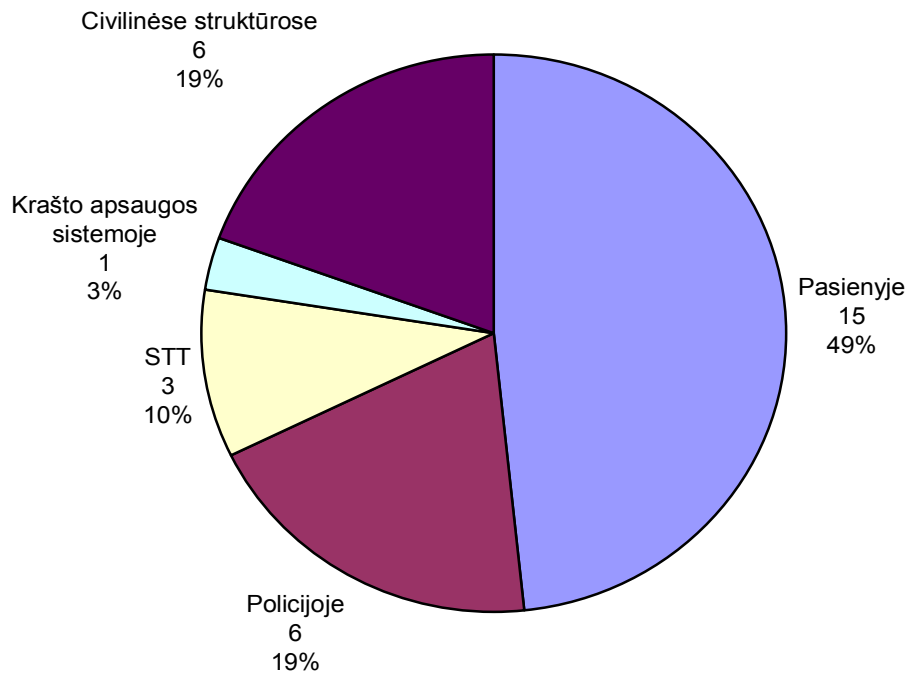

Kaip matome, vidaus reikalų sistemoje įsidarbino 19 absolventų. Tai sudaro 79,16%, iš jų padaliniuose, vykdančiuose operatyvinę veiklą, įsidarbino 9. Tai sudaro 37,5%.

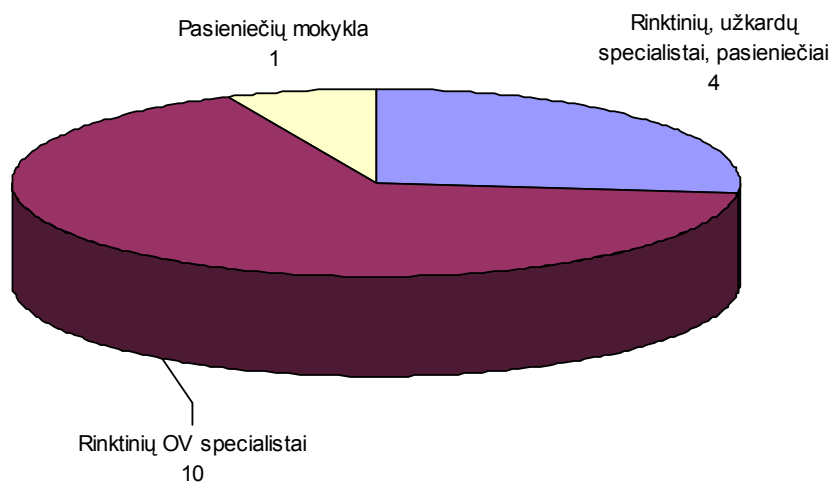

2007 m. programą baigė 31 absolventas, iš kurių 15 įsidarbino pasienyje (48,38%), 6 - policijoje (vienas iš jų kriminalinėje) (19,36%), 3 - specialiųjų tyrimų tarnyboje (9,68%), 1 - krašto apsaugos sistemoje (3,22%) ir 6 - civilinėse struktūrose (19,36%).

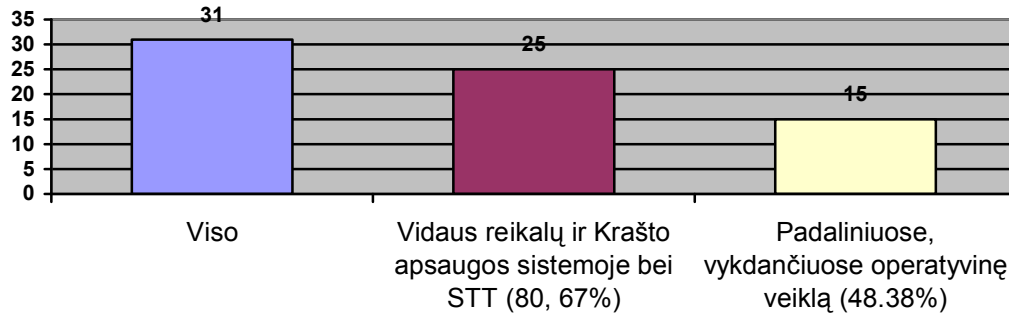

Įsidarbinusieji pasienyje pasiskirstė taip:

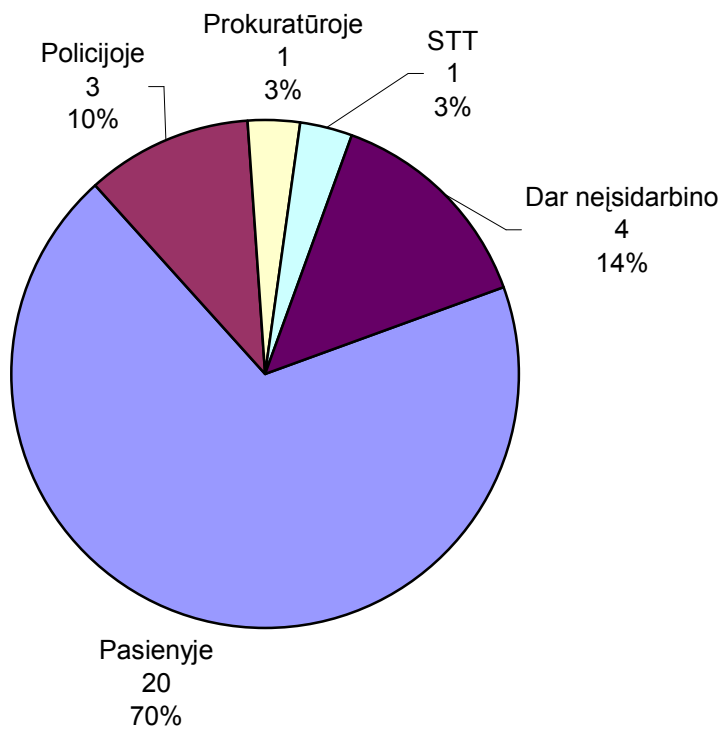
- Rinktinių, užkardų specialistai, pasieniečiai – 4
- Rinktinių OV specialistai – 10
- Pasieniečių mokykla – 1

Kaip matome, vidaus reikalų ir krašto apsaugos sistemoje bei STT įsidarbino 25 absolventai. Tai sudaro 80,67%, iš jų padaliniuose, vykdančiuose operatyvinę veiklą, įsidarbino 15. Tai sudaro 48,38%.

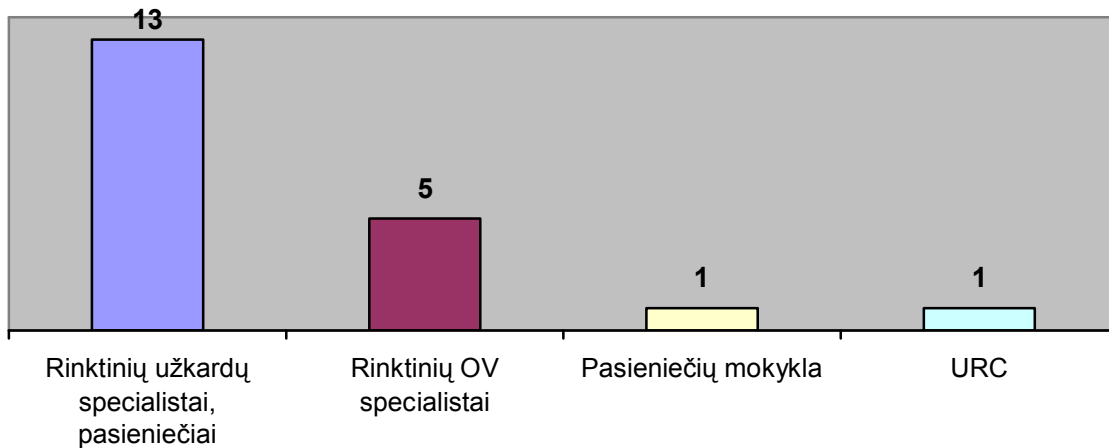

2008 m. programą baigė 29 absolventai, iš kurių 20 įsidarbino pasienyje (62,06%), 3 - policijoje (vienas iš jų kriminalinėje) (10,34%), 1- prokuratūroje (3,44%), 1 - specialiųjų tyrimų tarnyboje (3,44%). Kiti dar ieško darbo arba vykdo įsidarbinimo procedūrą.

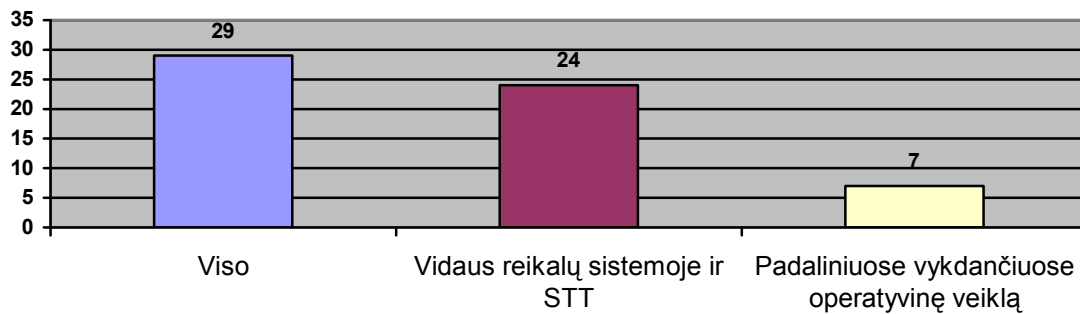

Įsidarbinusieji pasienyje pasiskirstė taip:

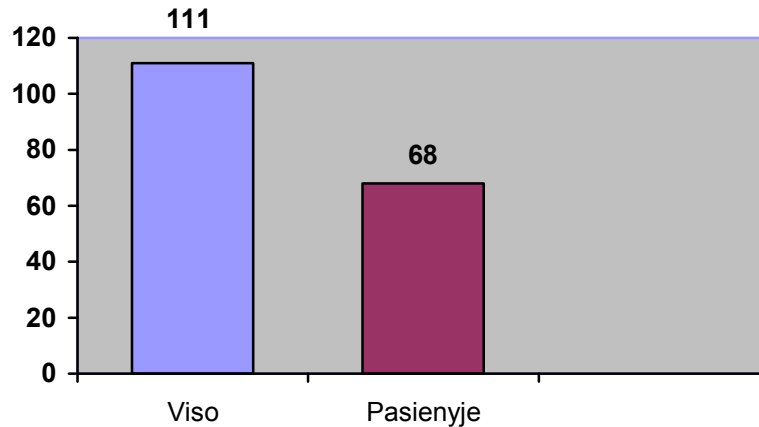
- Rinktinių, užkardų specialistai, pasieniečiai – 13
- Rinktinių OV specialistai – 5
- Pasieniečių mokykla – 1
- URC – 1

Kaip matome, vidaus reikalų sistemoje bei specialiųjų tyrimų tarnyboje įsidarbino 24 absolventai. Tai sudaro 82,75%; iš jų padaliniuose, vykdančiuose operatyvinę veiklą, įsidarbino 7. Tai sudaro 24,13%.

Per keturias teisės ir valstybės sienos apsaugos dieninių studijų programų laidas absolventų skaičius sudaro 111, vidaus reikalų ir kitose statutinėse struktūruose įsidarbino 89 absolventai. Tai sudaro 80,18 % iš jų pasienyje įsidarbino 68 absolventai. Tai sudaro 61,26 %.

Vidaus reikalų ir kitų struktūrų padaliniuose, vykdančiuose operatyvinę veiklą, įsidarbino 39 absolventai (35,13%), iš jų pasienyje rinktinių OV specialistais įsidarbino 29 absolventai (26,12%).

Paėmus kartu su kitomis tarnybomis, bei atmetus tuos, kurie patys išėjo iš vidaus reikalų sistemos, buvo atleisti, arba perėjo į kitas pareigas, nesusijusias su operatyvine veikla, operatyvinės veiklos specialistais šiai dienai dirba 33 absolventai. Tai sudaro 29,72%.

4. Operatyvinės veiklos dalyko dėstymo problematika

Jau penkis metus būsimiems pasienio pareigūnams dėstomas operatyvinės veiklos dalykas. Tai buvo išbandymų, dėstymo metodikos tobulėjimo bei sprendimų priėmimo metai. Per tuos metus susiformavo požiūris į dalyko dėstymą. Akcentuojamas praktinių situacijų nagrinėjimas, rinktinių OVS atskleistų nusikaltimų analizė, mokėjimas bendrauti su įvairiais asmenimis, tarnybinių dokumentų forminimas. Taip pat siekiama vystyti studentų loginį mastymą.

Straipsnyje paminėta, kad operatyvinės veiklos studijų dalykui nuo pat dėstymo pradžios buvo skiriami 6 kreditai kurių užteko rengiant teisės bakalaurą. Atsižvelgiant į tai, kad ne visi absolventai įsidarbina į pareigas susijusias su operatyvinės veiklos vykdymu, toks valandų skaičius pakankamas. Įsidarbinus į tokias pareigas jie pusmetį mokosi kaip praktiškai įgyvendinti gautas operatyvinės veiklos dalyko žinias, išlaiko įskaitą ir tik po to pilna apimtimi vykdo operatyvinę veiklą.

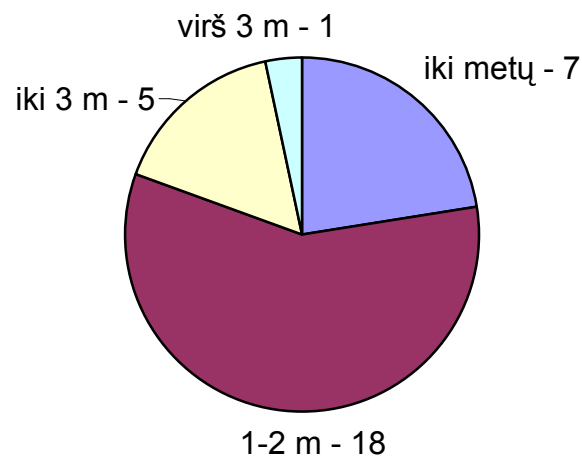
Nuo šių mokslo metų studijų plane visiems dalykamas, susijusiems su pareigūnų rengimu, o taip pat ir operatyvinės veiklos dalykui, sumažintas kreditų skaičius iki keturių. Tai tikrai neigiamai atsilies pareigūnų rengimui.

Kaip jau buvo rašyta operatyvinės veiklos specialistais dirba 33 absolventai. Siekiant sužinoti jų nuomonę apie operatyvinės veiklos dalyko dėstymą, buvo parengta ir jiems išsiūsta anketa su tam tikrais klausimais. Anketą užpildė 31 absolventas. Remiantis jų atsakymais ir buvo atlikta analizė.

Atsakymai į anketos klausimus pateikiami chronologine tvarka

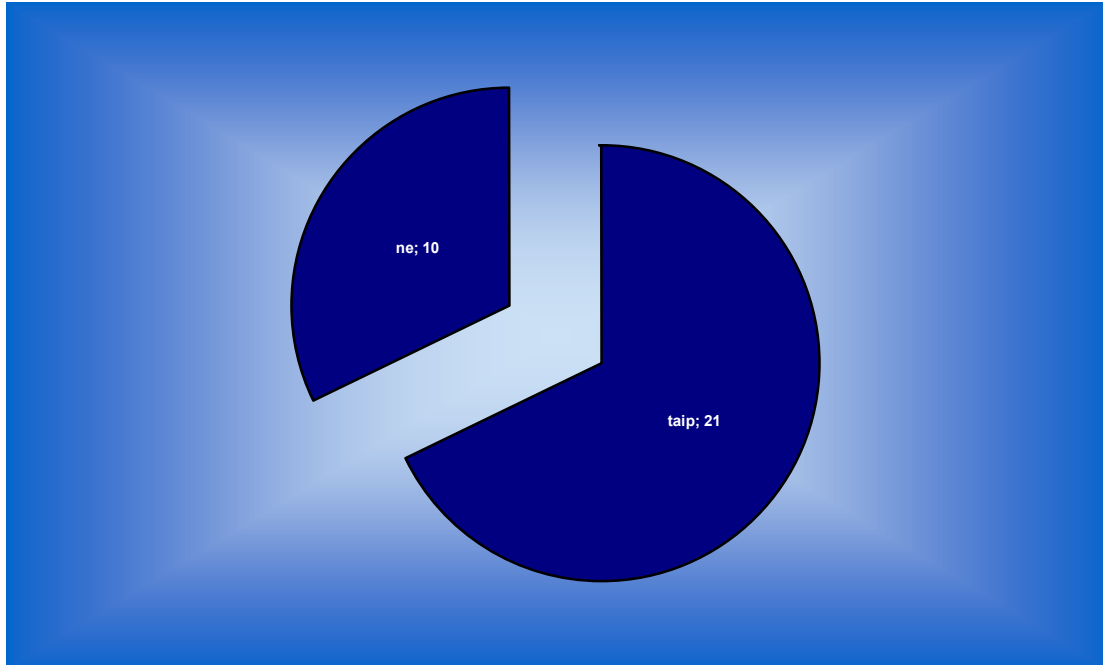
Į klausimą: „Jūsų darbo stažas padaliniuose, vykdančiuose operatyvinę veiklą?“- atsakymai pasiskirstė taip:

- a) mažiau nei metai – 7
- b) 1-2 metai – 18
- c) iki 3 metų – 5
- d) virš 3 m. - 1

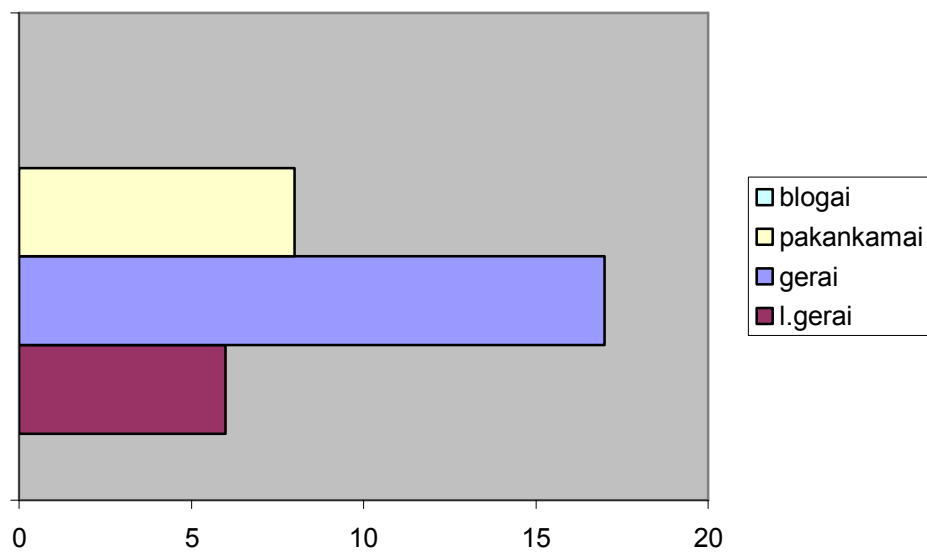
Į klausimą: „Ar pakankamas operatyvinės veiklos dalyko valandų skaičius?“- atsakymai pasiskirstė taip:

- a) taip - 21
- b) ne - 10

Į klausimą: „Kaip vertinate gautų operatyvinės veiklos teorinių žinių lygį?“- atsakymai pasiskirstė taip:

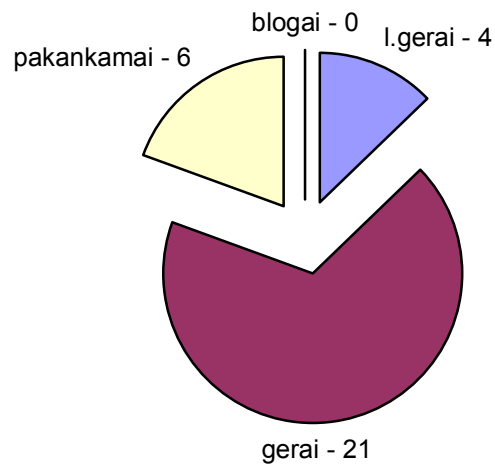
- a) labai gerai - 6
- b) gerai - 17
- c) pakankamai - 8

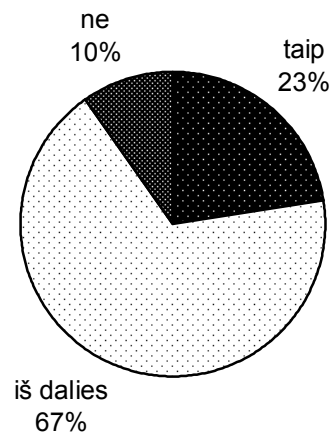
Į klausimą: „Kaip vertinate operatyvinės veiklos dalyko dėstymo metodiką (paskaitų, seminarų, pratybų ir kitų užsiėmimų pateikimo forma)?“ - atsakymai pasiskirstė taip:

- a) labai gerai - 4
- b) gerai - 21
- c) pakankamai - 6
- d) blogai

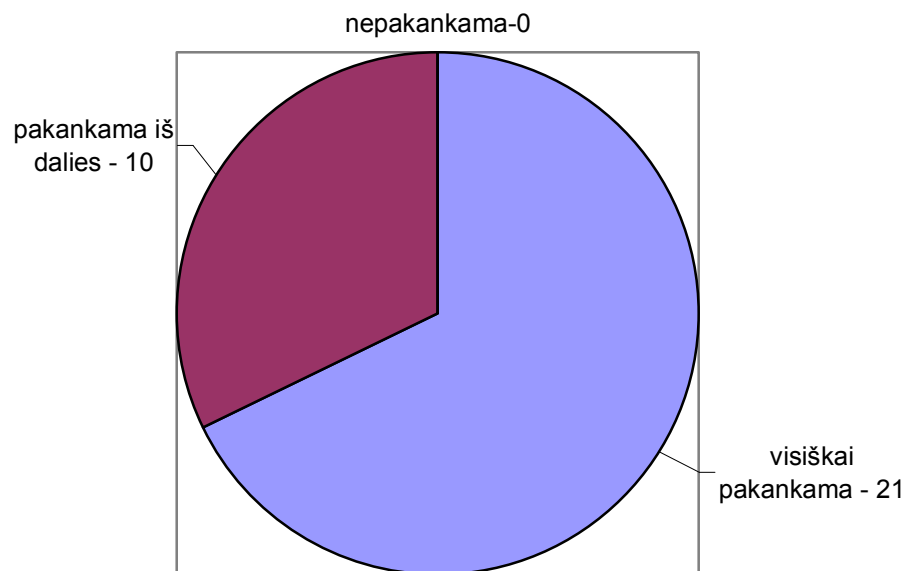
Į klausimą: „Ar gautos pratybų metu žinios, formuojant tam tikrus operatyvinės veiklos dokumentus, padėjo praktikoje?“ - atsakymai pasiskirstė taip:

- a) taip - 7
- b) iš dalies - 21
- c) ne - 3

Į klausimą: „Ar pakankama operatyvinės veiklos dalyko dėstytojo kompetencija perteikiant žinias?“ atsakymai pasiskirstė taip:

- a) visiškai pakankama - 21
- b) pakankama iš dalies - 10
- c) nepakankama - 0

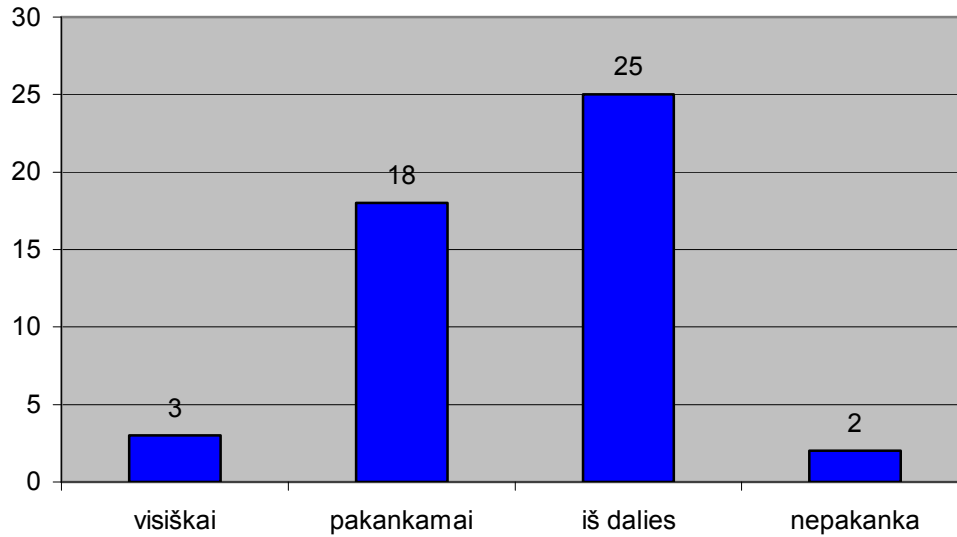
Į klausimą: „Ar užtenka gautų operatyvinės veiklos dalyko žinių pradedant darbą?“ atsakymai pasiskirstė taip:

- a) visiškai - 3

b) pakankamai - 18

c) iš dalies - 8

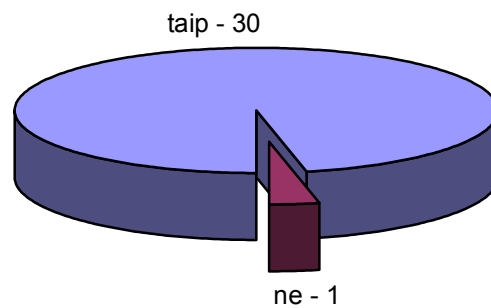
d) neužtenka - 2

Į klausimą: „Ar pavyko integruoti įgytas operatyvinės veiklos žinias į praktinę veiklą?“
atsakymai pasiskirstė taip:

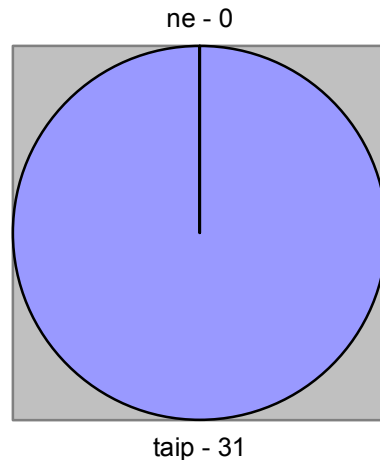
a) taip - 30

b) ne - 1

Į klausimą: „Ar sulaukėte pagalbos iš praktinių darbuotojų pradėję praktinę veiklą?“
atsakymai pasiskirstė taip:

- a) taip - 31
- b) ne - 0

Anketų analizė parodė, kad daugioji absolventų dauguma operatyvinės veiklos studijų dalyko dėstymą vertina teigiamai. Dalis iš jų nurodė tobulinimo kryptis. Todėl remiantis atsakymais galima padaryti išvadas.

IŠVADOS

1. Tobulinti operatyvinės veiklos dalyko dėstymo metodiką, atsižvelgiant į padalinių, atliekančių operatyvinę veiklą, reikalavimus ir prašymus bei gerinti su jais ryšį.
2. Peržiūrėti privalomų užpildyti pratybų metu operatyvinių dokumentų sąrašą.
3. Siekti atstatyti operatyvinės veiklos dalyko kreditų skaičių.
4. Atsižvelgiant į absolventų atsakymus :
  - a) pakoreguoti dalyko teminį planą.
  - b) skirti didesnę dėmesį tokioms temoms, kaip bendravimas su įvairiais asmenimis, specialių bylų vedimo nuo pradžios iki pabaigos ypatumai bei planavimas jose, atskirų operatyvinės veiklos metodų atlikimo taktika, operatyvinių dokumentų įforminimas.
5. Peržiūrėti operatyvinės praktikos programą siekiant padidinti praktikos trukmę, kokybę ir atlikimo tvarką.

6. Atsižvelgiant į pažangią VSAT operatyvinių padalinių patirtį nusikaltimų tyrimo srityje, diegti ją studijų procese.

LITERATŪRA

1. Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymas. Valstybės žinios. 2002 m. Nr. 65-2633.
2. VSAT prie LR VRM vado 2006 m. vasario 20 d. įsakymas Nr. 4-117 „Dėl VSAT prie LR VRM OVV ir jos vidinių struktūrinių vienetų nuostatų patvirtinimo“.
3. Andrejevas, V. M. Romerio universiteto viešojo saugumo fakultetas – profesionalių pasieniečių kalvė. VSAT pažangios patirties biuletenis 2008 m. Nr. 5 (5) sausis – kovas.

TRAINING ASPECTS OF OPERATIVE ACTIVITY SPECIALISTS

Vladimiras Andrejevas

SUMMARY

Keywords: graduates, border service, operative units, operative activity subject, employment.

The article deals with training problems and opportunities of the officers who carry out operative activity functions.

Law and State Border Guard (SBG) study program is an integral plan of educational activity, built on fundamental and applied, task-oriented subjects. The main aim of the program is to prepare qualified Bachelors of Law, who, while performing their functions as officers of State Border Guard Service (SBGS), would be able to implement the EU and the Schengen laws and regulations, as well as would use adequate and efficient methods, built on academic and legal knowledge; who would exercise the positive professional experience accumulated in the course of history of Lithuania and foreign countries and would apply their academic experience in professional activities with the objective of optimizing the management of structural units of the SBGS and maintenance of frontier officers' operations.

The article presents history, the present and perspectives of Law and State Border Guard program. It analyses the problems of graduates' employment. The majority of graduates work in

the system of the interior and border control. A lot of them work in the units which are responsible for operative activities.

Operative activity is a compulsory subject and it has been taught for five years. Students are trained to think about, to act in different situations in an independent and secure way to take correct solutions and fulfill the functions of the border guards. When training a special attention is paid to tactics of the civilized dealing with the citizens and completion of duty documents.

Thirty-one graduate took part in the research aiming to elucidate their attitudes towards teaching operative activity. The obtained results reveal that the majority of students have positive attitudes. The research findings show that it is necessary:

1. to improve methodical tactics of operative activity keeping in touch with operative activity units;
2. to look through the list of special operative activity documents;
3. to correct the thematic plan of the subject;
4. to pay more attention to such topics as communication with persons, tactics of operative activity, record making in special cases, completion of duty documents, etc.
5. to look through the program of operative practice seeking to prolong and enhance practice;
6. to apply the experience of SBGS operative units during study process.